

дження не може застосовуватися закон, який суперечить цьому Кодексу.

Тому можна стверджувати, що при здійсненні провадження не можна застосовувати закон котрий суперечить КПК. Таким чином потерпілий не зможе скористатися своїм правом зазначеним у ЗУ «Про судову експертизу».

Аналізуючи описану інформацію можна констатувати факт значних неточностей у процесі реалізації потерпілим свого права на збирання доказів.

На думку науковця О. П. Кучинської тут простежується «відверта диспропорція у правових можливостях потерпілого і сторони захисту в отстоюванні своєї позиції в кримінальному провадженні» [4].

Я підтримую думку автора щодо необхідності залучення експерта потерпілим на договірних засадах для проведення експертизи та розширення ч. 2 ст. 243 КПК.

Разом з тим я б хотів наголосити на необхідності приведенні положень деяких нормативно-правових актів у відповідність до положень чинного кримінального процесуального кодексу, а саме ЗУ «Про судову експертизу».

Отже, я вважаю, що зазначені доповнення до КПК та деяких законів України заслуговують на увагу, бо вони не суперечать принципам та засадам і завданнями кримінального процесуального права та допоможуть більш повно та неупереджено захищати особу від кримінальних посягань та охороняти законні права, свободи, інтереси учасників кримінального процесу.

1. Тertiшник В. М. Кримінальний процес України. Загальна частина: підручник. Академічне видання. Підручник. Київ: Алерта, 2014. С. 440
2. Давиденко С. В. Потерпілий як суб'єкт кримінально-процесуального докування [Текст]: монографія С. В. Давиденко; за наук. ред. Ю. М. Грошевого; НЮАУ ім. Ярослава Мудрого. ФІНН, 2008. С. 296
3. Закон України «Про судову експертизу» Відомості Верховної Ради України. 1994. № 28. С. 232.
4. Кучинська О. П. Принципи кримінального провадження в механізмі забезпечення прав його учасників [Текст]: монографія. Юрінком Інтер, 2013. С. 288

Скороход Дар'я Ігорівна
студентка

*Науковий керівник –
кандидат філософських наук **Стояцька Г.М.***

ПРОБЛЕМА СЕНСУ ЖИТТЯ В КОНТЕКСТІ ФІЛОСОФСЬКИХ ПОШУКІВ Ф. НІЦШЕ

Кожна людина в певний момент чи проміжок свого життя замислюється над тим хто вона, задля чого живе і чи варто їй жити далі. Філософи світу усіх часів намагалися відповісти на ці вічні запитання. Однак до сьогодні од-

нозначних відповідей так і не сформульовано. З кожним етапом нашої історії змінювались стереотипи життєвих цінностей. Деякі знаходили свої ідеали, виправдавши сенс життя, а інші зневірювались і в людській природі, і навіть в собі. Мета даного дослідження – розкриття філософської проблеми пошуку сенсу життя людини з огляду на ірраціоналістичну філософську традицію.

Питання пошуку сенсу життя знаходиться в центрі уваги сучасних вітчизняних і зарубіжних дослідників Г. Єршова, Г. Горського, А. Михайлова, О. Скрипніка, О. Данильяна та ін. Вчені обґрунтовували питання сенсу життя з різних точок зору.

Сенс людського життя – це ті цінності, які реалізують люди у своїх вчинках. Людина створює свою власну систему цінностей, свій світогляд, свою картину світу. Часто ця картина містить в собі щось міфологічне, оскільки створюється на підставі поглядів на світ багатьох поколінь, які жили на певному місці до нас і будуть жити після нас. Здавна людина намагався пізнати себе і знайти своє місце в суспільстві і в навколишньому його світі. Багато мислителів намагалися відповісти на питання: «Для чого живе людина (у чому життєві цінності)? З якою метою прийшов я у цей світ і для чого жити?»

Великі філософи – Діоген, Сократ, Платон, Декарт, Спіноза та багато інших – мали чіткі уявлення про те, яке життя «найкраще», і, як правило, асоціювали сенс життя з поняттям блага.

Найбільш відомі філософські гіпотези сенсу життя можна звести до наступних:

– сенс людського життя полягає в філософствуванні, у постійному самопізнанні, вічному пошуку самого себе шляхом випробування. Подолання полону «незнання» припускає пошук того, що є добро і зло, прекрасне і потворне, істина й омана (Сократ);

– щастя (блаженство) можливо лише в потойбічному світі, коли безсмертна душа – ідеальна сутність в людині – звільняється від полону тлінного тіла. Людська душа складається з трьох частин: перша з них виражає ідеально-розумну здатність, друга – жадаюче-вольову, третя – інстинктивно-афективну. Від того, яка з цих частин бере верх, залежить доля людини, спрямованість її діяльності, сенс життя (Платон).

– мета всіх людських вчинків є щастя (eudaimonia), яке полягає у здійсненні сутності людини. Для людини, суть якої – душа, щастя полягає в мисленні і пізнанні (Аристотель).

– мета людських прагнень – моральність, неможлива без правдивого пізнання. Душа людини безсмертна, а чеснота складається в житті людини у згоді з природою і світовим розумом – логосом (стоїки). Життєвий ідеал стоїків — незворушність і спокій по відношенню до зовнішніх і внутрішніх подразнюючих факторів.

– німецький філософ-ірраціоналіст Артур Шопенгауер визначив життя людини як прояв світової волі: людям здається, що вони вчиняють за власним бажанням, але насправді ними рухає чужа воля. Будучи несвідомою, сві-

това воля абсолютно байдужа до своїх творінь – людей, які кинуті нею на свавілля випадково складних обставин. За Шопенгауером, життя – це пекло, в якому дурень женеться за насолодами і приходять до розчарування, а мудрець, навпаки, намагається уникати бід через самообмеження – мудра людина усвідомлює неминучість лиха, а тому вгамовує свої пристрасті і обмежує свої бажання. Життя людини, за Шопенгауером – це постійна боротьба зі смертю, невинне страждання, причому всі зусилля звільнитися від страждань призводять лише до того, що одне страждання замінюється іншим, тоді як задоволення основних життєвих потреб обертається тільки пересиченням і нудьгою.

Найбільш барвистий та резонансний підхід до визначення сенсу життя міститься у філософських пошуках Ф. Ніцше, який багато в чому зводив його ідею до ствердження ідеалів «надлюдини». Питання про те, що може означати наше життя, було для Ніцше ледь не головним предметом його філософування. Хоча він зазвичай визначається у історії філософії як нігіліст, почасти його філософія свідчить про протилежне. Дійсно, більша частина його робіт пов'язана з проблемою подолання нігілізму, незважаючи на безліч проблем, які ведуть людей до стану зневіри у сенсі життя. Інтерпретації того, як Ніцше запропонував подолати нігілізм, може бути різним. Ідея надлюдини (Übermensch) дає уявлення про те, як знайти більше сенсу в нашому житті.

Для Ніцше проблема сенсу життя починається зі смертю Бога – за Ніцше все більш світське і наукове суспільство більше не може звернутися до християнства, аби знайти сенс [1, с.14]. У віках минулого весь сенс зводився до служіння Богу. Без можливості звернутися до Бога, людина марно могла прагнути віднайти сенс життя. За Ніцше пересічна людина буде керуватися нігілістичними настроями без допомоги Бога. Ніцше, колись індивідуаліст, по суті відкидає це поняття. Замість цього він пропонує нам три рішення, які ми, як люди, можемо намагатися використати, аби знайти сенс в наших життях «по смерті Бога».

Культурна революція. Ніцше, який був атеїстом, зрозумів, що релігія корисна для забезпечення сенсу, спільноти та допомоги в вирішенні проблем життя. Його перша пропозиція полягала в тому, аби замінити релігію на філософію, мистецтво, музику, літературу, театр та інші частини гуманітарних наук, щоб забезпечити подібні переваги.

Порожнеча, створена смертю Бога, дає можливість гуманітарним наукам контекстуалізувати наші страждання, наші зусилля та можливість побачити наше життя як таке, що не надто відрізняється від життя оточуючих. Універсалізація проблем життя дає можливість універсуалізувати також шляхи їх вирішення. Втім, важливо не просто вивчати ці проблеми, а розглядати їх як інструменти життєвого сенсу. Трагічність людського життя не є просто приводом для драматургії, вона повинна навчити вас, як побачити красу в сумних подіях.

Що робити, якщо філософія не дає нам адекватних відповідей на про-

блеми сенсу життя? Ніцше формулює нарратив «надлюдини», яка створює власний зміст і цінності, не звертаючи уваги на зовнішні впливи. Така людина може подолати проблему сенсу життя, просто вигадуючи їх власний зміст і беручи на себе всю відповідальність за це. Ніцше запропонував нам кілька прикладів людей, які наблизилися до того, аби бути надлюдиною: Ісуса, Юлія Цезаря, Наполеона, Будди та Гете. Для тих, хто залишається типовими людьми, є надія знайти певний сенс, спостерігаючи цю еволюцію людства. Він бачить психологічну еволюцію людства як постійно прогресуючу історію, яку ми хотіли б здійснити.

Третій варіант підходу до вирішення проблеми «сенсу життя» від Ніцше – знаменита алегорія *Amor fati* – любов до життя, незалежно від того, що у ньому є [2]. Це ще один ніцшеанський рецепт способу знайти сенс. Любов до долі є однією з найцікавіших ідей Ніцше, вона обдаровує нас заспокоєнням тоді, коли нам найбільше це потрібно. Любити свою долю – це знати, що все, що відбулося у вашому житті; доброго, поганого та потворного, робить свій внесок у те, хто ти та що робиш в цей самий момент. Для того, аби охопити будь-яку частину життя, каже Ніцше, потрібно досягнути все його різнобарв'я. Така спроба може призвести до невдачі, але досягнення цих невдач разом із успіхами може допомогти знову засвітити любов до життя і може допомогти зрозуміти сенс навіть у найгірші моменти.

Проблема сенсу життя спантеличувала філософів з часів давньої Греції, Китаю та Індії. Для Ніцше ця проблема набула нового значення після епохи Просвітництва і «смерті Бога». Навіть якщо ми сьогодні почасти не погоджуємось з його ідеями, його внесок у ірраціоналізм та екзистенціалізм, його рецепти вирішення проблеми сенсу життя все ще дають надію для дехто з тих, хто знаходиться у пошуках сенсу в житті.

1. Ніцше Ф. Так казав Заратустра. // Ніцше Ф. Жадання влади. К.: Видавництво Соломії Павличко «Основи», 2003. 437 с.

2. The meaning of life according to Nietzsche [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://bigthink.com/scotty-hendricks/nietzsches-advice-for-how-to-find-meaning-in-your-life>

Сойка Юлія Юрївна
студентка юридичного факультету
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРАВОВІ ЗАСАДИ МИРОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ООН

Серед міжнародних акторів ООН - єдина організація, яка наділена повною правосуб'єктністю щодо комплексу заходів із попередження та подолання конфліктів у світі. ООН, утворена у 1945 р. як гарант сучасної системи